

MEDICII NE INFORMEAZA ...

LEUCEMIA

Material furnizat de "National Cancer Institute"
Traducere – Andreea Gulie - studentă UMF
Partea a III-a

Bioterapia implică tratamente cu substanțe ce afectează răspunsul sistemului imun la cancer. Interferonul este una din metode folosite împotriva diferitelor forme de leucemie.

Întrebări care trebuie puse înainte de tratament

- Ce fel de tratament va fi folosit?
- La ce efecte adverse ar trebui să mă aștept? Cât timp vor dura aceste efecte secundare? Ce pot face ca să mă feresc de ele?
- După cât timp voi ști dacă tratamentul funcționează?

Studii clinice

Mulți pacienți cu leucemie participă la studii clinice denumite trialuri clinice. Acestea îi pot ajuta pe medici să afle dacă un tratament este sau nu benefic. De asemenea, îi ajută pe medici să răspundă la întrebări legate de eficacitatea medicamentelor și efectele secundare ale acestora.

Pacienții care participă la studii clinice pot fi printre primii care beneficiază de un anumit tratament care se pare că ar da rezultate mai bune. În multe studii, unii pacienți primesc noul tratament în timp ce alții primesc tratamentul standard, pentru a permite medicilor să poată compara efectele acestora. Pacienții care participă la studiile clinice reprezintă o contribuție importantă în dezvoltarea științei medicale. Deși acești pacienți se supun unui

anumit risc, au șansa să beneficieze primii de un nou tratament.

Pe plan mondial se studiază noi tratamente pentru toate tipurile de leucemie, se lucrează la crearea de noi medicamente, noi combinații și noi programe de tratament prin radioterapie. Se studiază metode noi legate de transplantul de măduvă hematogenă.

Studiile clinice implică forme variate de bioterapie. Interleuchinele și factorii stimulanți de colonii sanguine sunt forme de bioterapie analizate în tratamentul leucemiei. Se studiază, de asemenea, folosirea tratamentului cu antibiotice monoclonale în tratamentul leucemiei. De cele mai multe ori, bioterapia este combinată cu chimioterapie și cu transplant de măduvă hematogenă.

Îngrijiri speciale

Leucemia și tratamentul ei cauzează un număr mare de complicații și efecte secundare. Pacienții primesc sprijin care să-i ajute să prevină și să controleze aceste probleme, să îmbunătățească confortul și calitatea vieții lor în timpul tratamentului.

Deoarece pacienții cu leucemie fac infecții destul de ușor, pot primi antibiotice și alte medicamente care să-i protejeze de aceste infecții. Foarte des sunt sfătuiți să se ferească de aglomerație, de persoane care au gripă sau alte boli infecțioase. Dacă totuși se infectează,

se impune neapărat tratamentul, uneori chiar prin internare în spital.

Anemia și sângerările reprezintă o altă problemă care necesită îngrijiri speciale. Transfuziile de hematii pot fi făcute pentru a reduce oboseala și greutatea în respirație, cauzate de anemie. Transfuzia de plachete sanguine pot reduce riscul de sângerări exagerate.

Dinții sunt, de asemenea, foarte sensibili. Leucemia și chimioterapia pot sensibiliza cavitatea bucală la infecții și sângerări. Medicii sfătuiesc deseori pacienții să efectueze controale stomatologice înainte de a începe tratamentul. Stomatologii le explică pacienților cum să-și mențină cavitatea orală cât mai curată și sănătoasă în timpul tratamentului.

Efectele adverse ale tratamentului

Tratamentul leucemiei este greu de centralizat doar asupra celulelor leucemice din sânge. Deoarece tratamentul cauzează și distrugerii ale celulelor sănătoase, se ajunge la apariția efectelor secundare.

Efectele secundare din tratamentul cancerului variază. Ele depind în principiu de tipul și extinderea tratamentului. De asemenea, fiecare persoană reacționează diferit. Efectele secundare pot să difere de la un tratament la altul. Medicii încearcă să reducă aceste efecte secundare la minimum.

Medicii și asistentele medicale pot explica aceste efecte secundare și pot sugera unele medicamente, schimbări în dietă sau alte metode pentru a le diminua.

Chimioterapia

Efectele secundare în chimioterapie depind în cea mai mare parte de medicamentele pe care le primesc pacienții. În același timp, așa cum tratamentele diferă de la un medicament la altul, efectele secundare diferă de la persoană la persoană. În general, medicamentele anticancer afectează diviziunea celulară. Celulele canceroase se divid mai des și este sigur că aceste celule sunt afectate de chimioterapie. Totuși, anumite celule sănătoase pot fi și ele afectate. Celulele sănătoase care se divid des precum cele sangvine, cele de la rădăcina firului de păr sau din tractul digestiv pot fi afectate. Când chimioterapia afectează celulele sănătoase, rezistența pacientului la infecții poate scădea. Pacientul poate pierde o mare cantitate de energie sau poate sângera și îi pot apare cu ușurință vânătăi. Poate, de asemenea, să aibă amețeli, grețuri și vărsături, afecțiuni ale cavității bucale. Multe din efectele secundare dispar treptat între pauzele de tratament sau după ce tratamentul a încetat.

Multe din medicamente afectează fertilitatea pacientului. Ciclurile menstruale la femei pot deveni neregulate și ele pot avea simptome de menopauză precum bufeuri și uscăciunea vaginului. La bărbați se manifestă prin pierderea capacității organismului de a produce spermă. Deoarece aceste schimbări pot fi permanente, unii pacienți își pot dona sperma înainte de tratament pentru a o păstra în bănci speciale. Mulți copii tratați de leucemie au o fertilitate normală la maturitate. Totuși, în funcție de tipul de medicamente, de doză și de vârsta pacientului, unii copii prezintă riscul de a nu putea avea la rândul lor copii, o dată ajunși la maturitate.

Radioterapia

Pacienții care fac radioterapie se pot simți foarte oboșiți. Odihna este foarte importantă, dar medicii de obicei îi sfătuiesc pe pacienți să rămână cât de activi pot.

Când radioterapia este direcționată la nivelul capului, pacienții își pierd adesea părul. De asemenea, pielea la acest nivel poate deveni dureroasă și uscată sau poate da mâncărime. Pacienților li se va arăta cum să-și mențină pielea curată. **Nu** trebuie să folosească loțiuni și creme fără acordul medicului. Radioterapia poate cauza amețeli, greață, vărsături și pierderea apetitului. Efectele secundare sunt temporare, iar medicii și asistentele vă pot sugera cum să le controlați până la terminarea tratamentului.

Uneori efectele secundare pot dura în timp. Copiii care urmează radioterapie direcționată la nivelul creierului, pot dezvolta probleme în ceea ce privește învățarea și coordonarea. Din acest motiv, medicii folosesc doza cea mai mică posibilă în ceea ce privește cantitatea de radiații și acordă acest tratament numai copiilor care nu pot fi tratați prin chimioterapie.

Radioterapia la nivelul testiculelor afectează fertilitatea, dar și producerea de hormoni. Majoritatea băieților care beneficiază de acest tratament nu pot avea copii la maturitate. Unora dintre ei li se pot administra hormoni.

Transplantul de măduvă hematogenă

Pacienții care beneficiază de transplant de măduvă hematogenă se confruntă cu un risc ridicat la infecții, sângerări și alte efecte secundare cauzate de chimioterapia pe care o urmează. Organismul pacientului poate respinge grea de țesut de la alt donator. Acest sindrom este moderat, dar poate apare și în forme grave. El se poate manifesta chiar și la câțiva ani de la transplant. Există medicamente care reduc riscul apariției lui.

Alimentația

Unii pacienți bolnavi de cancer au un apetit destul de scăzut. Pe de altă parte, efectele secundare ale radioterapiei, precum greața, vărsăturile, pot să îngreuneze alimentația pacientului. Pentru unii pacienți mâncarea are un gust diferit. Unele persoane nu pot să mănânce atunci când se simt oboșiți sau au dureri.

O alimentație sănătoasă înseamnă ingerarea de calorii și proteine care previn pierderea în greutate și duc la recuperarea energiei pierdute din cauza tratamentului. Pacienții care mănâncă sănătos în timpul tratamentului se simt mai bine și au mai multă energie. În plus pot face față, mai bine, efectelor secundare.

Medicii, asistentele medicale și dieteticienii vă pot sfătui asupra acestui aspect în timpul tratamentului cancerului.

Controale periodice

Controalele periodice sunt foarte importante după tratamentul pentru leucemie. Medicul va continua să verifice atent pacientul pentru a fi sigur că nu are o recădere. Controalele includ analize de sânge, de măduvă roșie hematogenă și de lichid cerebrospinal. Periodic, medicul realizează și un control fizic total.

Tratamentul pentru vindecarea cancerului poate determina o serie de efecte secundare, care se manifestă în timp. Din acest motiv, pacienții trebuie să continue controalele periodice la medic și să relateze medicului anumite schimbări sau probleme care apar.

Suport pentru bolnavii cu cancer

A trăi cu o asemenea boală nu este ușor. Pacienții bolnavi de cancer și cei apropiați lor se confruntă cu probleme serioase și cu multe încercări. Să vă confrunțați cu aceste probleme este mai puțin greu atunci când sunteți informați și ajutați.

Pacienții bolnavi cu cancer se îngrijorează în ceea ce privește slujba, familia lor și alte responsabilități. Părinții cu copii leucemici se tem că acești copii nu vor putea să învețe în școli obișnuite sau că vor fi triști pentru că nu vor putea participa la activități sociale specifice vârstei. La acestea se adaugă stresul cauzat de teste, tratamente, internări în spital și facturi ce acoperă costuri medicale.

Rudele, prietenii și asistenții sociali pot deveni un suport în aceste situații. Mulți pacienți găsesc că este bine să discute și cu alți bolnavi cu cancer. Aceștia se întâlnesc în grupuri unde își pot împărtăși opiniile și ce anume au învățat în ceea ce privește cancerul. Este important să vă reamintiți că fiecare pacient este diferit. Tratamentele benefice pentru o persoană pot să aibă efect advers la alte persoane. Este întotdeauna bine să discutați cu medicul în legătură cu aceste chestiuni.

Ce se va întâmpla în viitor?

Cercetătorii au descoperit noi metode de tratare a leucemiei, iar șansele de recuperare sunt mult mai mari. Totuși este normal ca pacienții și familiile lor să fie îngrijorați în ceea ce privește viitorul.

Unii apelează la statistici pentru a descoperi dacă au șanse de supraviețuire, sau pentru a afla cât timp mai au de trăit ! Statisticile sunt făcute pe un număr foarte mare de pacienți și sunt doar niște calcule. Nu pot fi folosite pentru a prezice ce anume se va întâmpla cu un anumit pacient, deoarece nu există doi pacienți identici. Pacienții și familiile lor ar trebui să îi întrebe pe medici despre prognosticul bolii, dar trebuie să știe că nici chiar medicul nu poate prevedea cu exactitate ce se va întâmpla. Medicii vorbesc despre cancerul cu care se poate supraviețui sau pot folosi termenul de remisie în loc de vindecare. Deși multe forme de leucemie se pot vindeca, medicii folosesc acest termen deoarece pot exista recăderi de cancer.

Cauze posibile

În acest moment nu se știe care ar fi cauza apariției leucemiei. Cercetătorii încearcă să rezolve această problemă. S-a demonstrat că leucemia apare mai des la fete și la rasa albă, decât la cea neagră. Totuși ei nu pot explica cum dezvoltă o persoană această boală, iar alta nu.

Studiile au identificat anumiți factori de risc pentru leucemie. De exemplu, expunerea la cantități mari de radiații crește riscul de leucemie. Asemenea radiații au fost produse de bomba atomică din Japonia în al 2-lea Război Mondial.

Unii cercetători afirmă că expunerea la câmpuri electromagnetice prezintă de asemenea un grad de risc pentru apariția leucemiei.

Anumite boli genetice pot crește riscul de apariție al leucemiei. Unul din ele este sindromul Down; copiii născuți cu acest

sindrom pot face leucemie mai repede decât alți copii.

Muncitorii expuși la anumite substanțe chimice pe o perioadă lungă de timp pot avea un risc crescut de leucemie. Unele medicamente folosite ca tratament în alte forme de cancer pot reprezenta un factor de risc pentru apariția leucemiei. Totuși, acest risc este foarte mic în comparație cu beneficiile pe care le au aceste medicamente în tratamentul cancerului.

Oamenii de știință se pare că au descoperit un virus care este posibil cauza unei forme de leucemie mai puțin obișnuită. Totuși nu s-a găsit o asociere între un anumit virus și formele cele mai frecvente de leucemie. Cercetătorii din întreaga lume încearcă și astăzi să găsească legături între virusuri, leucemie și alți posibili factori de risc pentru această boală. Prin aceasta se încearcă o mai bună înțelegere a prevenirii bolii și tratamentul cel mai eficient.